

Odpovědi na předvolební otázky z kulturní politiky 2017

Platforma uměleckých profesních organizací

Úvodní dopis

V Praze 19. 5. 2017

Vážený pane předsedo,

obracíme se na Vás v začínajícím předvolebním období s několika konkrétními otázkami, týkajícími se kulturní politiky (viz níže). Jsme představitelé profesních organizací z oblasti divadla, které se sdružily do Platformy uměleckých profesních organizací. Tato platforma se zformovala za účelem všestranné podpory současného umění a posílení chápání společenského významu umělecké tvorby. Jejími členy jsou organizace napříč divadelními žánry a zastupující divadla všech právních forem. Jedná se o organizace s širokou členskou základnou a výrazným polem působnosti. Platforma je nadále otevřená dalším organizacím reprezentujícím současné umění.

V oblasti kultury existuje řada dlouhodobě neřešených problémů, které komplikují práci divadel v celé republice. Zajímá nás, jaké jsou postoje (strana) ke kultuře, jaký je volební program a jakým způsobem budete přistupovat ke kulturní politice po volbách. Zároveň Vám touto cestou nabízíme konzultace a diskusi s odbornou veřejností, jak nyní v otázce volebního programu, tak do budoucna.

Jsme přesvědčeni, že kultura, a to zejména živé umění, je nezbytnou součástí kvalitního života v moderní společnosti, a jako taková si zasluhuje kvalitní kulturní politiku. Věříme, že to je jedním z cílů (strana).

Otázky – s jednou výjimkou – jsou formulovány tak, aby na ně bylo možné odpovědět Ano / Ne. Připojíte-li rozvinutí stanoviska, budeme potěšeni, ať už odpovíte písemnou či jinou formou, například krátkým video příspěvkem, grafickým zpracováním a podobně. V tomto smyslu vítáme kreativní přístup. Otázky a odpovědi, včetně případných komentářů, následně zveřejníme prostřednictvím médií a dále v divadlech napříč republikou, prostřednictvím jejich propagačních kanálů, včetně sociálních sítí. V povolebním období budeme reflektovat, zda deklarovaný postoj zůstal konsekventní. Pokud (strana) na otázky nebude chtít odpovědět, respektujeme to, nicméně tento fakt rovněž zveřejníme. Naši diváci jsou významnou voličskou skupinou, zajímají se aktivně o dění ve společnosti.

Předem děkujeme za zodpovězení našich otázek, a to do 18. 6. 2017.

Věříme, že (strana) vítává tuto možnost oslovení kulturní veřejnosti a spolupráce s odbornou kulturní veřejností.

S pozdravem

Platforma uměleckých profesních organizací

Asociace nezávislých divadel ČR, z.s. – Štěpán Kubišta v.r., předseda

Herecká asociace – Jiří Hromada v. r., president

Vize tance – Jana Návrátová v. r., předsedkyně

Taneční sdružení ČR – Zdeněk Prokeš v. r., předseda

Položené otázky

1. Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva?

Ministerstvo kultury potřebuje ve svém čele respektovanou osobnost, která je schopná účinně obhajovat sektor, který se dlouhodobě potýká s řadou problémů. Základními problémy jsou podfinancovanost, mezery v legislativě, netransparentní rozpočet ministerstva, nedostatečná komunikace s odbornou veřejností, nulová advokacie kulturního sektoru ve vztahu k veřejnosti, nízká prestiž ministerstva ve vztahu k ostatním sektorům.

2. Podporujete dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na církve?

Ministerstvo kultury v rámci své rozpočtové kapitoly hospodařilo v roce 2016 s prostředky ve výši 11,7 miliardy korun. V relativním vyjádření jde tedy téměř o jedno procento z celkových výdajů státního rozpočtu, přesně o 0,94 procenta. V roce 2016 byla částka vydaná na vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi 3,4 miliardy korun. Po odečtení této částky zbývalo na samotnou kulturu 8,3 miliardy korun, což je 0,70 % celkového výdajového rozpočtu ČR v daném roce. V roce 2017 hospodaří MKČR s rozpočtem 12,5 miliard korun, jedná se o 0,96% státního rozpočtu. Náklady na církve činí 26,44% z celkové částky, po odečtení této částky zbývá na samotnou kulturu 9,2 miliardy korun, tedy 0,74% státního rozpočtu. Domníváme se, že majetkové vyrovnání s církvemi nemá být součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury a že dlouhodobě plánované dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu se má týkat výhradně kultury samotné. Zvýšení financí do sektoru kultury je ekonomicky výhodné. Každá koruna investovaná do kultury se vrací násobně zpět. Přínos kultury pro HDP je 2,36%. Kultura také tvoří nezanedbatelné množství pracovních míst, na kterých působí vysoce kvalifikovaní lidé.

3. Plánujete zachování MKČR i jeho agendy?

Pro veřejnou správu existuje řada modelů, v České republice se nepodařilo pojmenovat a najít model, který by funkčně nastavil roli státu ve vztahu k umění. MKČR se tradičně soustředí na oblast péče o památky a tradice. Ve vztahu k současnému umění, jehož kreativita je motorem kulturní přítomnosti a směřuje k tvorbě budoucího kulturního rozměru země, selhává.

4. Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015 – 2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

Stávající Státní kulturní politika 2015 – 2020 má šest základních cílů, záměrů a opatření: Podpora kulturní identity, kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu; Rozvoj kreativity, podpora kulturních činností a vzniku kulturních statků, poskytování veřejných kulturních služeb, práce s publikem, podpora přístupu ke kultuře a rozvoj participativní kultury usnadňující sociální začlenění; Uchování kulturního dědictví; Využití kulturního dědictví a kulturních činností, služeb a statků pro rozvoj hospodářství a zvyšování konkurenceschopnosti, podpora mobility; Využití nástrojů eCulture pro rozvoj kultury; Efektivnější prostředí pro podporu kulturních činností, poskytování veřejných kulturních služeb, vzniku kulturních statků a uchování kulturního dědictví. Otázky živého umění reflektuje minimálně, přestože právě živé umění je přirozeným zdrojem kreativity a inovace, originality a autorství. Živé umění navíc podporuje rozvoj kreativní ekonomiky. Podporou současného umění jsou vytvářeny hodnoty pro budoucnost. Kultura nemůže existovat bez

nových podnětů. Vztah mezi tradicí a tvůrčí inovací musí být živý. Tradice neznámá nic, když není ustavičně modifikována. Vzájemným ovlivňováním vzniká budoucnost kultury.

5. Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

V současné době je kulturní infrastruktura v rámci celé země zanedbaná. Řada stávajících prostor potřebuje investice, jak do budov, tak do vybavení. Nové prostory až na výjimky nevznikají, přitom každý nový prostor je příležitostí pro rozvoj kultury. Kulturní síť musí být funkční. Kvalitní infrastruktura učiní kulturu přístupnější širší veřejnosti. Kultura zvyšuje kvalitu života občanů. Index investic do kultury od roku 2008 klesá, neexistuje konkrétní dlouhodobá strategie v této otázce.

6. Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

V oblasti kultury existuje řada neřešených legislativních problémů. Legislativa v oblasti kultury nerespektuje vývoj společnosti. Chybí celkový zákon o kultuře, neřešeny jsou otázky státem zřizovaných institucí i problematika právní formy příspěvkových organizací. Samostatnou kapitolou je novela Zákona o Státním fondu kultury, viz bod 7.

7. Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Státní fond kultury neplní funkci, pro niž byl zřízen. Fond vznikl v roce 1992, aby rozdělával na podporu umění peníze z tehdy vznikající loterie. Po zkrachovalé loterii, kvůli níž stát zastavil dvě významné památky v centru Prahy, zbyly dluhy, s nimiž se fond potýká dosud. Novela by měla zpřesnit kompetence rady fondu a jeho správce, kterým je MKČR. Pro fond je potřeba hledat zdroje, neboť ty hlavní, tedy příjmy z reklamy na ČT2, nestačí; příjmy z nemovitostí jsou z důvodů ukotvených v minulosti nulové. Je zapotřebí zasadit se o oddlužení fondu bez nutnosti prodeje vlastněných kulturně hodnotných nemovitostí. Existence Státního fondu kultury má být důležitým pilířem vícezdrojového financování.

8. Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu?

Ministerstvo kultury sestavuje rozpočet nesystémově, řídí se ad hoc prioritami. Přelévání finančních prostředků mezi jednotlivými kapitolami, účelová podpora akcí, které neprojdou grantovým řízením a další, jsou zdrojem rostoucí nespokojenosti kulturní veřejnosti.

9. Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

Svoboda je základním principem umělecké tvorby, úkolem politiky je v maximální míře tuto svobodu umožňovat. Samozřejmostí je svoboda slova, nelze ale pominout vliv ekonomického tlaku na uměleckou tvorbu. Rozdělování prostředků z veřejných zdrojů má být důsledně apolitické, hodnocení kvality uměleckých projektů přísluší odborníkům. V této souvislosti je podstatnou otázkou složení grantových a výběrových komisí na všech úrovních státní správy.

10. Budete koordinovat činnost MKČR s dalšími sektory?

Řada problémů v oblasti kultury souvisí s kompetencemi dalších rezortů. Existují styčné body v činnosti MKČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva financí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva pro místní rozvoj, vzhledem k rozvoji kreativních průmyslů také v činnosti Ministerstva průmyslu a obchodu. Spolupráce

jednotlivých ministerstev není dostatečná. Nejkonkrétněji je to patrné na úrovni MKČR a MŠMT, kde mezirezortní komise nedisponuje kompetencemi k účinné koordinaci. Oblast kulturního vzdělávání není v souladu s reálnými potřebami oblasti kultury. Chybí obsahová provázanost a strategie do budoucnosti. Existuje příliš mnoho uměleckých škol, jejichž absolventi nenacházejí uplatnění v oboru. Nedochozí k provázání edukace a tvorby v grantových výzvách, například na poli přípravy pedagogů nebo komunikace odborníků se státní správou, potažmo veřejností.

Předem děkujeme za zodpovězení našich otázek, a to do 18. 6. 2017, na emailovou adresu info@andcr.cz. V případě jakýchkoliv dotazů se na nás neváhejte obrátit na níže uvedený kontakt: Šárka Pavelková, výkonná manažerka ANDČR, email: info@andcr.cz, tel: 774591759

Odpovědi oslovených politických stran na položené otázky, v abecedním pořadí:

Česká pirátská strana

Hlavní Pirátské priority resortu kultury pro čtyřleté volební období počínaje 2017 jsou v programu "Černé na bílém 2017" <https://www.pirati.cz/program/psp2017/kultura/>

Ve videu jsou shrnuty odpovědi na Vaše otázky z delšího dokumentu:
<https://drive.google.com/open?id=0B9PwqDMOeoFIZTM5a0Z3czF2SG8>

Přepis shrnutí videa Piráti /Ivan Bartoš "vybráno z dokumentu":

Jak vážně Piráti berou kulturu? Garantem tohoto programového bodu a tedy i potenciálním kandidátem na ministra kultury za Piráty jsem v tuto chvíli já jako předseda strany. Nejen jako aktivní hudebník a autor, ale zejména jako vystudovaný doktor filozofie oboru Informační věda a knihovnictví. Bez ohledu na to, zda budeme ve vládě či v opozici, se fungování ministerstva kultury bude věnovat náš expertní tým.

Podporujeme razantní navýšení prostředků pro kulturu. Chceme, aby o jejich určení mohl rozhodovat každý daňový poplatník svými preferencemi. Navrhujeme zavedení daňové slevy ve výši až 2000 Kč ročně, kterou bude moci uplatnit každý občan za dar na vybranou kulturní neziskovou či veřejnou organizaci, například divadlo, filharmonii nebo i nezávislé médium.

Majetkové vyrovnání s církvemi nemá být součástí rozpočtu ministerstva kultury. Spíš než absolutní výši výdajů však považujeme za důležitější užitek pro občany, a ten bude daleko lépe a efektivněji měřen jejich preferencemi, než když peníze rozdělují a kontroluje ministerstvo.

A jestli se má ministerstvo kultury zachovat, anebo zrušit? Podstatné pro nás není, zda má nějaký resort samostatné ministerstvo, ale co reálně dělá. Činnost současného ministerstva kultury má velký prostor pro zlepšení, a to např. i v oblasti péče o památky a tradice, připomeňme si třeba zbořený památkově chráněný dům na Václavském náměstí, nebo malou kontrolu nad autorskými svazy jako je OSA.

Rovněž se domníváme, že by stát měl mít jednu strategii, která bude zahrnovat všechny resorty a bude flexibilně aktualizována a rozpracována, nikoliv množství nesouvisících dokumentů. Abychom zefektivnili spolupráci resortů, chtěli bychom zřídit odborné plánovací a analytické pracoviště při úřadu vlády (podobně jako např. IPR v Praze).

Odpovědi ANDČR - Česká pirátská strana, Ivan Bartoš:

1. Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva?

Piráti mají více odborníků ve vlastních řadách, ale i mezi spolupracujícími osobnostmi. O významu kultury pro nás hovoří i to, že garantem programového bodu kultura a tedy i potenciálním kandidátem na ministra kultury za Piráty, jsem v tuto chvíli já jako předseda strany. Nejen jako aktivní hudebník a autor, ale zejména jako vystudovaný doktor filozofie oboru Informační věda a knihovnictví, s know how v oblasti těchto informačních institucí i v oblasti umění a hudby. V týmu navíc máme řadu lidí, kteří se zabývají živou i institucionalizovanou kulturou. Spolupracujeme například s Filipem Smoljakem nebo s autorskoprávním specialistou advokátem JUDr. Šalamounem, který je dvojkou na naší kandidátce v kraji Vysočina. Bez ohledu na to, zda budeme ve vládě či v opozici, se bude fungování ministerstva kultury věnovat náš expertní tým.

2. Podporujete dosažení 1 % ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na cirkve?

Podporujeme razantní navýšení prostředků pro kulturu. Ale ne tak, že o rozdělení rozhodoval ministr kultury budoucí vlády nebo jeho úředník. Chceme, aby rozhodovat daňoví poplatníci svými preferencemi. Navrhujeme zavedení daňové slevy ve výši až 2000 Kč ročně, kterou bude moci uplatnit každý občan za dar na vybranou kulturní neziskovou či zřizovanou organizaci, například divadlo, filharmonii nebo i nezávislé médium. Dnes existuje pouze možnost snížit si o tuto částku základ daně, což využívá pouze cca 150 000 lidí (v čemž jsou ovšem zahrnuti i dary politickým stranám, hasičům apod.) a příjmy pro kulturní sektor jsou celkem nízké.

Zavedení slevy na dani znamená, že při cca 5 milionech ekonomicky aktivních obyvatel může kulturní sektor získat od občanů až částku kolem 10 miliard korun (tedy přibližně 0,2 % HDP a 0,7 % příjmů státního rozpočtu). Aby byly prostředky pod veřejnou kontrolou, bude tato dotace vyplacena pouze těm, kdo hospodaří transparentně. Byla by to skutečná revoluce, protože by se i dramaticky prohloubil osobní vztah mezi divákem či fanouškem a divadlem.

Vedle toho samozřejmě bude i nadále financováno Národní divadlo, Národní muzeum a další celostátně významné veřejné instituce v rozpočtu Ministerstva kultury (cca 4,5 miliardy) a v menší míře zůstane i grantový program (financování krajských a obecních veřejných institucí je v gesci krajů a obcí). Ukazatel 1 % ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na cirkve bychom tedy splnili, byť by asi bylo lepší měřit výdaje procentem HDP. Majetkové vyrovnání s církvemi opravdu nemá být součástí rozpočtu ministerstva kultury. Spíš než absolutní výši výdajů však považujeme za důležitější užitek pro občany, a ten bude daleko lépe a efektivněji měřen jejich preferencemi, než když peníze rozděluje a kontroluje ministerstvo.

3. Plánujete zachování MKČR i jeho agendy?

Podstatné pro nás není, zda má nějaký resort samostatné ministerstvo, ale co reálně dělá. Činnost současného ministerstva kultury má velký prostor pro zlepšení, a to např. i v oblasti péče o památky a tradice, připomeňme si třeba zbořený památkově chráněný dům na Václavském náměstí. Podobně jako v jiných oblastech, i tady se ministerstvo bohužel chová netransparentně a alibisticky. Za problém považujeme například malou kontrolu nad autorskými svazy jako je OSA a protežování církevních projektů pod vedením KDU-ČSL. Přitom je ministerstvo ochotno investovat neskutečnou energii a peníze do činnosti svých odborných poradců na obhajobu sebe sama a vyhýbání se odpovědnosti za vlastní chyby. Samozřejmě pak musí existovat také účinná kontrola a vymáhání pravidel hry, která jsou nezbytná pro rozvoj tzv. "malé kultury" a kvalitní tvorby, jež si sama na sebe tržně nevydělá. Praxe ministerstva kultury jako ochránce velkých subjektů, agentur, obchodníků s uměním, money makerů a tvůrců netransparentních projektů - musí skončit.

4. Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015–2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

Je samozřejmostí, že všechny podobné dokumenty budeme projednávat s veřejností. Je dobře, že veřejným připomínkováním prošly i "cíle". Problém je vymahatelnost strategií a jejich závaznost a to na všech úrovních.

5. Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

Investice do kulturní infrastruktury se samozřejmě odvíjí od toho, kdo je její vlastník a provozovatel. Pokud jde o veřejné instituce, podporujeme investice již dnes na úrovni obcí a krajů (například rekonstrukce Vinohradského divadla v Praze, výstavba nového koncertního sálu apod.) a stejně tak je

budeme podporovat na celostátní úrovni. Je nicméně primárně zodpovědností města či obce, aby reagovalo na potřeby svých občanů v oblasti kultury a město na to má odpovídající data o potřebách a návštěvnosti a další nástroje. Na to také dostává peníze z centrálního rozpočtu. Představa, že bude vše centrálně plánovat ministerstvo, jednoduše nefunguje. Ministerstvo může poskytnout maximálně metodickou a projektovou pomoc, případně pomoci s úvěrovým rámcem. Ovšem u velkých subjektů, které přesahují významem hranici měst, je zapotřebí, aby začaly fungovat kraje a participovaly na nákladech, to je chybějící článek funkční podpory.

6. Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

Máme za to, že legislativy je už nyní víc než dost. Problémy existují právě proto, že systém reguluje činnosti, které být regulovány nemají. Není zřejmé, co konkrétně by měl zákon o kultuře řešit. Právní forma státem zřizovaných institucí by měla být aktualizována. Ale sama právní forma instituce je dle mého mínění až to poslední, co by mělo činit problém. Šli bychom tedy spíše cestou zjednodušení a zefektivnění legislativy.

7. Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Nejsem si jist, zda má smysl snažit se o oživení fondu, který neplní svou funkci a navíc za sebou vláčí staré dluhy z nepovedeného záměru zkrachovalé kulturní loterie. Pokud chce ministerstvo kultury podpořit konkrétní projekt, může tak činit napřímo. Mělo by proběhnout oddlužení a povést by se mohla i transformace po vzoru slovenského art councilu. Ať stát ponechá alespoň část peněz v kapsách daňových poplatníků a oni si svou kulturu najdou a zaplatí sami, budou-li chtít. Pokud nebudou mít zájem, stát by jim neměl vnucovat kulturu proti jejich vůli.

8. Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu?

Za nejdůležitější považujeme zaměřit se na tzv. skryté granty, které jsou poskytovány bez soutěže, netransparentně a které znevýhodňují nepodporované projekty. Úlohou ministerstva kultury by mělo být sledování a náprava takového jednání. V tuto chvíli se však bohužel samo podílí na tomto systému "skrývání".

Transparence je pro Piráty velmi důležitá. Požadavky na rozpočet musí vycházet zejména ze strategických dokumentů a jejich vymahatelné implementace a umožnit dlouhodobé plánování rozpočtu institucí. Piráti mají v programu a prakticky uskutečňují celou řadu opatření ke zvýšení průhlednosti a předvídatelnosti rozhodování (např. registr faktur, projednávání návrhů s veřejností, veřejný díř politiků, průhledné nominace ředitelů a dozorčích rad apod.).

9. Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

Pro Piráty je svoboda naprosto stěžejní. Nemyslíme si, že by se dotace měly rozdělovat podle stranické knížky a také upozorňujeme na případy, kdy se to děje. Máme za to, že financování kultury občany pomocí darů a slevy na dani by dalo umělcům mnohem větší svobodu a zlepšilo by kontakt s jejich diváky. Svobodnou tvorbu také reálně omezuje extenzivní výklad autorského práva nejen v České republice, ale na úrovni Evropské unie, který brání umělcům se inspirovat díly jejich předchůdců a v přiměřené míře na nich stavět. Samozřejmě souhlasíme s tím, že umělec by měl mít podíl na profitu ze svého díla.

Ještě bychom se vrátili k těm, které jste uvedli k této otázce, tedy že rozdělování veřejných prostředků má být apolitické na základě hodnocení odborníků. Fakt je ten, že rozdělování prostředků z veřejných zdrojů není nikdy apolitické a ideální, pokud v oblasti kultury vůbec něco takového jako ideální odborník spravedlivě rozdělující peníze může existovat. Jednak je správně, že politici zvolení lidmi prosazují svoje názory, pokud se tak děje průhledně. Odbornou komisi také musí politici jmenovat a nějak tam ty lidi vybrat a členové komise mají své známé, protože se skoro všichni v oboru znají.

Podle našeho názoru se musí všechny tři prvky vzájemně doplňovat, základem je financování občany, které doplňují politická rozhodnutí o zásadních věcech (např. stavba nové budovy, podpora určitého segmentu) a odborné hodnocení. Pro jmenování odborníků by měl existovat definovaný nominační proces včetně zveřejnění životopisu a navrhovatele a dále by měla platit pravidla předcházející střetu zájmů (např. bodové hodnocení projektu více lidmi naslepo).

10. Budete koordinovat činnost MKČR s dalšími sektory?

Ano, resortismus je zlo. Řešením je živá, agilní spolupráce již za chodu. Bohužel stejně jako ve všech velkých organizacích se některým úředníkům vytvoří tunelové vidění, nevidí celkový společensky prospěšný cíl, ale chtějí si pouze "hrabat na svém písečku". Chybí týmový duch a snaha přispět svou perspektivou k řešení společného problému. To je třeba řešit flexibilním ustanovením týmů pro řešení aktuálních meziresortních úkolů (např. v podobě rady vlády, která má vládou jmenovaného vedoucího, případně prostřednictvím IPR, viz dále), dohodnutím pravidel pro efektivní a agilní spolupráci dvou resortů již během společného řešení mezioborové problematiky, tvrdým požadavkem vlády na spolupráci úředníků ve všech mezioborových věcech (např. zohledněním blokování spolupráce v odměňování, projednání stížností přednesených vedoucím týmu na vládu).

Rovněž se domníváme, že by stát měl mít jednu strategii, která bude zahrnovat všechny resorty a bude flexibilně aktualizována a rozpracovávána, nikoliv množstvím nesouvisejících dokumentů. Abychom zefektivnili spolupráci resortů, chtěli bychom zřídit odborné plánovací a analytické pracoviště při úřadu vlády (podobně jako např. IPR v Praze). Přesunuli bychom do něj část expertů z ministerstev (experty na strategii v dané oblasti) a spolupracoval by s Akademií věd. Doplnili bychom ho špičkovými odborníky v relevantních oborech (např. ekonomy, právníky, sociology, antropology, procesními modeláři, počítačovými experty, aplikovanými matematiky, politology, odborníky na etiku). Zajišťoval by aktualizaci vládní strategie a připomínkování návrhů zájmovými organizacemi a politickými stranami. Zpracovával by komplexní analýzy společenských problémů, shromažďoval by vládní data a připravoval by návrhy všech nových předpisů. Ministerstva by se věnovala výhradně správě svěřených záležitostí.

Zpracoval pan Ivan Bartoš.

ČSSD

Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva?

Vládní kabinet se sestavuje až po volbách do Poslanecké sněmovny, a to v reakci na jejich výsledek. Nemá tedy velký význam čtyři měsíce před volbami hovořit o dělení ministerských úřadů a personálních návrzích.

Podporujete dosažení 1 % ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na církev?

V souladu s naším programem budeme prosazovat jedno procento výdajů ze státního rozpočtu na kulturu jako veřejnou službu, tzn. bez výdajů na církve a náboženské společnosti. Chceme zásadně posílit rozpočet na živé umění.

Plánujete zachování ministerstva kultury a jeho agendy?

Působnost ministerstva kultury je dána zákonem o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Na tomto uspořádání nic měnit nebudeme.

Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015 – 2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

V případě účasti ČSSD v další vládě jsme připraveni již v roce 2018 začít pracovat na nové kulturní politice státu, která bude masivně konzultována se zástupci kulturní veřejnosti a dalšími zainteresovanými subjekty (obce, kraje) tak, aby se stala účinným nástrojem prosazování priorit v ní obsažených.

Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

Přesto, že kulturní infrastruktura v ČR je v určitých oblastech (knihovny, regionální divadla) velmi rozsáhlá, ČSSD je připravena stávající síť podporovat a zajistit tak jejich rozvoj a tam, kde potřebná infrastruktura absentuje (koncertní sály, nová budova Národní knihovny), ministerstvo kultury vedené ČSSD podpoří či zajistí její vznik.

Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

Ministerstvo kultury vedené ČSSD připraví během prvních měsíců zákon o veřejné kulturní instituci a zajistí jeho podporu nejen zaměstnavatelskými svazy, ale i odbory tak, aby měl šanci na hladké projednání v poslanecké sněmovně. Zvážíme a zejména s kraji a obcemi prodiskutujeme možnost vzniku zákona o podpoře kultury jako zastřešující normě pro danou oblast.

Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Podporujeme novelu tohoto zákona, která leží v současné době ve sněmovně a řeší zejména kompetenční spory vyplývající z aktuálního znění. Co se týká financování fondu, považujeme za nezbytné zajistit jeho oddlužení. Jeho budoucnost pak bude předmětem diskuzí v rámci příprav nové kulturní politiky státu.

Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu.

Rozpočet ministerstva kultury je sestavován v souladu se zákony a platnými pravidly tak, jako jiné kapitoly. Do budoucna je nutné vypracovat odborné analýzy potřeb jednotlivých obrů zejména v oblasti živého umění a vnitřní strukturování rozpočtu by pak z nich mělo vycházet. ČSSD však již nyní otevřeně říká, že bude prioritizovat živé umění při sestavování rozpočtu ministerstva.

Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

Ochranu umělecké svobody garantuje zejména Listina základních práv a svobod a Ústava, nikoli státní úřad, nebo snad ministr kultury. Stát nese odpovědnost za vytváření podmínek, ve kterých se kultura může rozvíjet. Veřejné financování kultury musí umožnit její autonomní rozvoj bez potřeby podřizovat se krátkodobé vidině zisku.

Budete koordinovat činnost ministerstva kultury s dalšími sektory?

Kvalitní meziresortní (MŠMT, MPSV, MŽP, MZV) spolupráce a koordinace je nesmírně důležitá pro naplňování veřejného zájmu nejen v oblasti kulturní politiky. Rozvoj kultury přináší společnosti prospěch, který je často neměřitelný, ale z dlouhodobé perspektivy naprosto nenahraditelný. Proto je nezbytné také komunikovat s představiteli profesních organizací v oblasti kultury. Jako sociálně demokratická strana považujeme za nesmírně důležitou komunikaci se sociálními partnery.

Hnutí ANO

1. Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva?

Na to je ještě čas. V rámci hnutí máme na kulturu zajímavé lidi, stejně jako experty z různých institucí, kteří nám pomáhají. Určitě jejich znalosti využijeme, pokud se na vedení resortu kultury budeme do budoucna nějak podílet.

2. Podporujete dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na církev?

Naší snahou bylo přidat Ministerstvu kultury ze státního rozpočtu další prostředky. Na rok 2017 to bylo o 800 milionů korun více, celkem 12,5 mld. CZK. Myslím, že je to v podstatě právě 1% ze státního rozpočtu. Víme velmi dobře, že každá vydaná koruna vytváří další nemalé prostředky a že je kultura rovněž schopna vytvářet nová a zajímavá pracovní místa. Přínos kultury dosahuje zhruba 2,4% HDP. Kulturu musíme konečně začít vnímat specificky a její rozpočet nemůže být na posledním místě. Jsem si ale jistý, že výdaje na kulturu musí být jednoznačně vícezdrojové, musí se na ně složit jak stát, tak i město a soukromí dárci.

3. Plánujete zachování MKČR i jeho agendy?

Ano. Kultura je nedílnou součástí naší národní identity a je potřeba jí podporovat. Víím, že rezort kultury má řadu náročných agend, které směřují do ochrany a péče o hmotné i nehmotné kulturní dědictví a kreativního průmyslu. Kultura je ale hlavně důležitým zdrojem cestovního ruchu, proto se domnívám, že by kultura jako rezort měla nejen zůstat, ale naopak být i posílena o cestovní ruch, a to například převedením těchto agend do rezortu kultury. Například od návštěvníků Prahy přinesl turismus do veřejných rozpočtů 35 miliard korun.

4. Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015 – 2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

Tak jak je Státní kulturní politika v současné době definována v šesti základních cílech, se jeví na první pohled dostačující, ale je třeba zajistit její důsledné naplňování. Jestli někde vidím rezervy, tak je to větší podpora kreativního umění a služeb v oblasti kultury a cestovního ruchu, více investic do kulturní infrastruktury a obnovy kulturního dědictví a podpora regionálních lidových tradic a folklóru.

5. Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

Kulturní infrastruktura v rámci České republiky je mizivá a zcela jistě si vyžádá další investice, které musí ale vycházet z jasné vize a koncepce. A ta zatím není. Ve své vizi, kterou jsem představil, o kultuře hodně píšu a jsme přesvědčeni, že bychom si zasloužili, aby kupříkladu Praha měla mimořádné kulturní centrum. Hodně mě inspiroval Bernard Arnault se svou fantastickou lodí, která je umístěna v Paříži, je to palác Nadace Louise Vuittona. Ano, investice do kulturní infrastruktury je třeba podporovat. Musíme se zamyslet, abychom i v Praze zopakovali tzv. Bilbao efekt s mimořádným kulturním centrem, do kterého přilákáme lidi z celého světa a ve kterém budeme koncentrovat naše skvělé kulturní sbírky. Rád měl v Praze muzeum pro Muchovu Slováckou epopej, v Karlových Varech musíme opravit Císařské lázně, v Terezíně třeba Wieserův dům. Investice ale potřebuje celý Terezín.

6. Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

V oblasti kultury je třeba najít správnou formu příspěvkových organizací, kterých má rezort velké množství – téměř třicet. Ty nejvýznamnější mají status Národních institucí a tomu by měl odpovídat i jejich způsob řízení – chybí zákon o formě příspěvkových organizací v rezortu kultury a způsobu jejich financování, to je jedna z věcí, která by měla být dořešena. Zákon o Státním fondu kultury by přispěl k transparentnějšímu směřování dotačních prostředků do

všech oblastí kulturních aktivit. Zákon o památkové péči je z roku 1987 – nový zákon, který je v poslanecké sněmovně, řeší řadu problémů současné společnosti oblasti uplatňování veřejného zájmu na ochranu kulturního dědictví.

7. Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Státní fond kultury by měl být stěžejním zdrojem financování aktivit v oblasti kultury. Novela zákona o Státním fondu kultury by měla nastavit jasné kompetence SFK a současně definovat další zdroje jeho financování.

8. Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu?

Zcela jistě ano, jako to činíme u každého jiného rozpočtu a celkově všech veřejných výdajů. Třeba ministerstvo financí šlo v tomhle vždycky příkladem.

9. Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

Samozřejmě, svoboda je základem uměleckého projevu.

10. Budete koordinovat činnost MKČR s dalšími sektory?

Jako zásadní vnímám spolupráci rezortu kultury s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, ale i ministerstva pro místní rozvoj, který dnes zastřešuje cestovní ruch. Výchova dětí ke kulturnímu dědictví naší země by měla být přirozenou součástí vzdělávacích programů na všech školách.

KDU-ČSL

Ad. 1.

Mluvit o situaci po volbách je jako věštění z koule, až ta situace nastane, budeme se jí adekvátně zaobírat. Současný ministr kultury Daniel Herman svou pozici zvládá velmi dobře a věřím, že v jeho portfoliu zůstane kultura i po volbách, nicméně mluvit o „kontrolování práci ministerstva po volbách“ nepovažuji za adekvátní pojem ve vztahu k parlamentní demokracii. V rámci KDU-ČSL funguje komise pro kulturu, která se systematicky věnuje situaci v kultuře a bude tak činit i po volbách, ať už dopadnou jakkoliv. S výtkami ohledně podfinancování, netransparentního rozpočtu ministerstva a dalšími nelze souhlasit. Ministru kultury Hermanovi se povedlo zvednout rozpočet o více než 40% oproti roku 2014 a původnímu střednědobému plánu. Odbornou veřejností je vnímán velice pozitivně a zásadními změnami dovnitř resortu přispěl k transparentnosti a k zvýšení prestiže ministerstva.

Ad. 2.

Polemika o tom, zda do výdajů státu na kulturu – tedy výdajů Ministerstva kultury - započítávat výdaje na církve, se vede od změny režimu. Ministerstvo kultury je ústředním orgánem státu ve vztahu k církvím a tudíž příspěvek na jejich činnost, je nedílnou součástí rozpočtu ministerstva. Přijetím zákona č. 428/2012 Sb. o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, byl rozpočet ministerstva rozšířen o výplatu tzv. náhrad, současně jsou však postupně snižovány příspěvky na činnost církví. Snahou jakéhokoliv ministra kultury, by proto mělo být dosažení a udržování 1% výdajů státu na kulturu.

Ad. 3.

Nepočítáme s rušením Ministerstva kultury. Naopak, se snižováním evropských dotací považujeme za efektivnější zvážit další působnost Ministerstva pro místní rozvoj, jehož agenda by mohla být v budoucnu převedena pod MK (agendu turistického ruchu), případně pod další ministerstva.

Ad. 4.

Státní kulturní politika 2015-2020 byla připravována a konzultována s odborníky z řad kulturní veřejnosti. Byla schválena vládou a nepotřebuje zásadní změny. V průběhu dalšího volebního období počítáme s přípravou nového dokumentu, který bude standardně projednán s odbornou i laickou veřejností.

Ad. 5.

Přirozeně podporujeme investice do kulturní infrastruktury – viz rekonstrukce Klementina, Národního muzea a dalších, příprava nových kulturních center např. v Brně. V tom hodláme i nadále pokračovat. Nedílnou součástí je však zapojení krajů, měst a obcí do aktivní spolupráce na rozvoji kulturní infrastruktury a v této souvislosti vyvstává potřeba přípravy dlouhodobé strategie.

Ad. 6.

Nejsme přesvědčeni, že všechny problémy ve společnosti vyřeší nové zákony. Máme zákon o sportu a situace v této oblasti není dobrá. Zabýváme se možností úpravy stávajících zákonů tak, aby reflektovaly potřeby moderních kulturních institucí.

Ad. 7.

Ano. Máme v úmyslu upravit zákon o Státním fondu kultury stejně, jako byl upraven Státní fond na podporu kinematografie. Prvním a zásadním krokem je však oddlužení fondu, o které se intenzivně snažíme celé stávající volební období. Zvažujeme i možnost, v budoucnu převést pod tento fond veškerá grantová řízení v oblasti státní podpory kultury, aby se ministerstvo mohlo více soustředit na metodickou a strategickou činnost.

Ad. 8.

Výtky ohledně nesystémovosti a netransparentnosti sestavování rozpočtu musíme razantně odmítnout. Požadavky jednotlivých odborných sekcí ministerstva vycházejí z potřeb kulturní veřejnosti a jsou pravidelně konzultovány na úrovni odborných komisí, kde jsou zástupci napříč kulturního spektra. 95 % finančních příspěvků na kulturní aktivity prochází grantovými řízeními, kde jsou opět v komisích zastoupeni představitelé napříč kulturním spektrem.

Ad. 9.

Všechny volební programy KDU-ČSL v minulosti (jak se můžete přesvědčit) garantovaly svobodu umělecké tvorby. Na tom nehodláme nic měnit.

Ad. 10.

Koordinace jednotlivých ministerstev na úrovni vlády přísluší předsedovi vlády. Při prosazování našich programových priorit samozřejmě počítáme s aktivní spoluprací s ostatními resorty.

Zpracoval pan Pavel Bělobrádek.

KSČM

1. Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva?

Ministerstvo kultury potřebuje ve svém čele respektovanou osobnost, která je schopná účinně obhajovat sektor, který se dlouhodobě potýká s řadou problémů. Základními problémy jsou podfinancovanost, mezery v legislativě, netransparentní rozpočet ministerstva, nedostatečná komunikace s odbornou veřejností, nulová advokacie kulturního sektoru ve vztahu k veřejnosti, nízká prestiž ministerstva ve vztahu k ostatním sektorům.

- **Jakákoliv osobnost jakkoliv respektovaná pouze svojí přítomností nezajistí zvýšení prestiže tohoto resortu. Hlavní problém je, že kultura je vnímána jen úzce, ne jako oblast, která „odlišuje civilizaci od zvířat“. Po ekonomické stránce není vnímána ani jako obor, který se podílí na tvorbě HDP, kultura je vnímána jako ryze „spotřební“ oblast, do které se dávají z rozpočtu peníze a která nic přímo nebo v multiplikačních efektech neprodukuje, přestože existuje řada analýz z oblasti živého či neživého umění... Pokud se nezmění tento negativní pohled na resort kultury, nedojde ke změně, po které voláte. Změnit pohled na kulturu by měl být hlavní úkol nového ministra kultury.**
- **Naším kandidátem je stínový ministr kultury Ing. Zdeněk Štefek, který byl v letech 2012-2016 radním pro oblast kultury a památkové péče Středočeského kraje. Pokud bychom byli součástí vládní koalice a neměli ministra kultury, tak budeme prosazovat svého náměstka, popř. sledovat činnost Ministerstva v rámci vlády a svého pověřeného zástupce. Jako opoziční síla využijeme veškeré dané možnosti kontroly, práce ve Výborech a podvýborech sněmovny, využijeme určitě jako dosud i interpelací.**

K pojmenovaným negativům ministerstva:

- **podfinancovanost – pokud nebude kultura vnímána jako obor tvořící HDP, nedojde ke změně, veškerá proklamace o 1% do kultury vždy zatím skončila fiaskem**
- **mezery v legislativě určitě jsou a to jak v živé kultuře, tak v památkové péči, v oblasti kulturního dědictví**
- **netransparentní rozpočet ministerstva – rozpočet musí být transparentní, ale není to jen na novém ministrově, k tomu je třeba součinnost celého ministerstva. Podporujeme koncepční, dlouhodobé řešení financování kultury**
- **nedostatečná komunikace s odbornou veřejností – domnívám se, že hlavně v oblasti umění máte pravdu, i organizační struktura ukazuje na přesilovku kulturního dědictví a památkové péče, toto lze změnit, ale k tomu je nezbytná reorganizace resortu**
- **nulová advokacie kulturního sektoru ve vztahu k veřejnosti – kultura, pokud je vedena dobře, se nemusí obhajovat, jedním ze základních atributů kultury a kulturnosti je, že se obhájí sama**
- **nízká prestiž ministerstva ve vztahu k ostatním sektorům – prestiž Ministerstva kultury je dána (1) výší mzdových prostředků (průměrný plat je zde mnohem nižší, než na jiných resortech proto), (2) roztržitostí agend, o které se MKCR dělí s Ministerstvem školství (kultura jako základní nástroj vzdělanosti), s Ministerstvem místního rozvoje (kultura jako inhibitor cestovního ruchu a významná součást územního plánování), (3) nízkým rozpočtem (nejnižší ministerský rozpočet vůbec, opět pokud se toto nezmění, nezvýší se prestiž tohoto resortu), (4) zmiňovaným úzkým vnímáním kultury**

2. Podporujete dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na církve?

Ministerstvo kultury v rámci své rozpočtové kapitoly hospodařilo v roce 2016 s prostředky ve výši 11,7 miliardy korun. V relativním vyjádření jde tedy téměř o jedno procento z celkových výdajů státního rozpočtu, přesně o 0,94 procenta. V roce 2016 byla částka vydaná na vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi 3,4 miliardy korun. Po odečtení této částky zbývalo na samotnou kulturu 8,3 miliardy korun, což je 0,70 % celkového výdajového rozpočtu ČR v daném roce. V roce 2017 hospodaří MKČR s rozpočtem 12,5 miliard korun, jedná se o 0,96% státního rozpočtu. Náklady na církve činí 26,44% z celkové částky, po odečtení této částky zbývá na samotnou kulturu 9,2 miliardy

korun, tedy 0,74% státního rozpočtu. Domníváme se, že majetkové vyrovnání s církvemi nemá být součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury a že dlouhodobě plánované dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu se má týkat výhradně kultury samotné. Zvýšení financí do sektoru kultury je ekonomicky výhodné. Každá koruna investovaná do kultury se vrací násobně zpět. Přínos kultury pro HDP je 2,36%. Kultura také tvoří nezanedbatelné množství pracovních míst, na kterých působí vysoce kvalifikovaní lidé.

- **Ano, souhlasíme s minimálním 1% rozpočtu pro resort kultury a výhradně na kulturu (bez církevních restitucí a podpory veřejnoprávních médií), nesouhlasíme ale s církevními restitucemi, které považujeme za dar, který by se minimálně měl zdanit, pokud ne zrušit.**

3. Plánujete zachování MKČR i jeho agendy?

Pro veřejnou správu existuje řada modelů, v České republice se nepodařilo pojmenovat a najít model, který by funkčně nastavil roli státu ve vztahu k umění. MK ČR se tradičně soustředí na oblast péče o památky a tradice. Ve vztahu k současnému umění, jehož kreativita je motorem kulturní přítomnosti a směřuje k tvorbě budoucího kulturního rozměru země, selhává.

- **Vyvážit umění a kulturní dědictví v resortu není jednoduché – vit odpovědi v bodě 1. Bez peněz to ale nepůjde, případnou reorganizací je možné poměr narovnat a zavést dlouhodobé koncepční financování a podporu i pro umění. Vytvořit např. program Kultura do škol nebo podporu volnočasových kulturních center.**

4. Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015 – 2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

Stávající Státní kulturní politika 2015 – 2020 má šest základních cílů, záměrů a opatření: Podpora kulturní identity, kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu; Rozvoj kreativity, podpora kulturních činností a vzniku kulturních statků, poskytování veřejných kulturních služeb, práce s publikem, podpora přístupu ke kultuře a rozvoj participativní kultury usnadňující sociální začlenění; Uchování kulturního dědictví; Využití kulturního dědictví a kulturních činností, služeb a statků pro rozvoj hospodářství a zvyšování konkurenceschopnosti, podpora mobility; Využití nástrojů eCulture pro rozvoj kultury; Efektivnější prostředí pro podporu kulturních činností, poskytování veřejných kulturních služeb, vzniku kulturních statků a uchování kulturního dědictví. Otázky živého umění reflektuje minimálně, přestože právě živé umění je přirozeným zdrojem kreativity a inovace, originality a autorství. Živé umění navíc podporuje rozvoj kreativní ekonomiky. Podporou současného umění jsou vytvářeny hodnoty pro budoucnost. Kultura nemůže existovat bez nových podnětů. Vztah mezi tradicí a tvůrčí inovací musí být živý. Tradice neznamena nic, když není ustavičně modifikována. Vzájemným ovlivňováním vzniká budoucnost kultury.

- **Přeji této kulturní politice větší úspěch, než té předchozí. Vláda vždy kulturní politiku schválí, ale mnoho se z ní nenaplní. Tlačil bych tedy spíše na realizaci těchto cílů a vedl s veřejností diskusi nad vlastní realizací a již teď nad dalším pokračováním politiky**
- **většina cílů kulturní politiky (pokud nejde o péči a o uchování kulturního dědictví) se odehrává spíše v teoretické rovině, pokud se kultura nezapojí více do vzdělávání a též nebude mít větší vliv na MMR, nikdy nedojde k naplnění cílů kulturní politiky, protože bez schopných odborníků a bez peněz na investice to nejde, takže s nejnižšími platy a s nejmenším rozpočtem bude kultura vždy otloukánekem a pracovníci v kultuře srdcaři**
- **v oblasti živého umění resort tradičně financuje jím zřizované společnosti, ale aby došlo k plošné a masivní podpoře živého umění muselo by dojít k zásadní změně dotační politiky MK ČR.**
- **KSČM si je plnohodnotně vědoma významu živého umění a plně jej podporuje**

5. Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

V současné době je kulturní infrastruktura v rámci celé země zanedbaná. Řada stávajících prostor potřebuje investice, jak do budov, tak do vybavení. Nové prostory až na výjimky nevznikají, přitom každý nový prostor je příležitostí pro rozvoj kultury. Kulturní síť musí být funkční. Kvalitní infrastruktura učiní kulturu přístupnější širší veřejnosti. Kultura zvyšuje kvalitu života občanů. Index investic do kultury od roku 2008 klesá, neexistuje konkrétní dlouhodobá strategie v této otázce.

- **Ano, podporujeme, ale koncepčně. Jediná funkční koncepce je v podstatě podpora regionálních funkcí knihoven, ale i ta je založena v podstatě na dobrovolné práci tisíců pracovníků. Je nám jasné, že stále nemáme plnohodnotnou infrastrukturu, v některých krajích chybí i krajské kulturní instituce, které je třeba dobudovat, a i to budeme podporovat. Markantní je to u řady obcí, kde ztrátou (často i neuváženým prodejem objektu) kulturního svatostánku často zaniká i kulturní život a z obce se stane jen noclehárna. Naprosto chybí místo pro širokou kulturní amatérskou tvorbu, podporujeme vznik volnočasových kulturních center minimálně v obcích nad 5000 obyvatel.**

6. Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

V oblasti kultury existuje řada neřešených legislativních problémů. Legislativa v oblasti kultury nerespektuje vývoj společnosti. Chybí celkový zákon o kultuře, neřešeny jsou otázky státem zřizovaných institucí i problematika právní formy příspěvkových organizací. Samostatnou kapitolou je novela Zákona o Státním fondu kultury, viz bod 7.

- **Ano, podporujeme, ale legislativa by se měla řešit od hlavy, tj. nejprve zákonem o kultuře, resp. zákonem o podpoře kultury. Chtěli bychom od slov a proklamací přejít k činům, za 4 roky se dá rozhodně udělat více práce, než předvedl současný ministr, který legislativní cíle své vlády neplní.**
- **Legislativa pro kulturu nejvíce pokulhává v oblasti památkové péče (památkový zákon), ale i třeba v oblasti veřejnoprávních institucí v kultuře nebo v muzejnictví, novým možností neodpovídá plně ani autorské právo apod., chybí i ochrana českého jazyka.**
- **Samostatnou kapitolou je pak legislativa podporující daňové úlevy např. pro mecenáše podporující umění**

7. Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Státní fond kultury neplní funkci, pro niž byl zřízen. Fond vznikl v roce 1992, aby rozdělával na podporu umění peníze z tehdy vznikající loterie. Po zkrachované loterii, kvůli níž stát zastavil dvě významné památky v centru Prahy, zbyly dluhy, s nimiž se fond potýká dosud. Novela by měla zpřesnit kompetence rady fondu a jeho správce, kterým je MKČR. Pro fond je potřeba hledat zdroje, neboť ty hlavní, tedy příjmy z reklamy na ČT2, nestačí; příjmy z nemovitostí jsou z důvodů ukotvených v minulosti nulové. Je zapotřebí zasadit se o oddlužení fondu bez nutnosti prodeje vlastněných kulturně hodnotných nemovitostí. Existence Státního fondu kultury má být důležitým pilířem vícezdrojového financování.

- **Ano, podporujeme. Státní fond kultury začal velmi nešťastně, kdy Ministerstvo kultury kvůli špatně nastavené kulturní loterii přišlo o Divadlo u Hybernů a Dům Černé matky boží (Muzeum Kubismu). Místo výnosů pro Fond kultury muselo MKČR vyplatit tyto nemovitosti.**
- **Další příjmy pro kulturu vidíme nejen v navýšení rozpočtu resortu kultury ale hlavně v daňových úlevách pro donátory a v propagování národní kultury**

8. Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu?

Ministerstvo kultury sestavuje rozpočet nesystémově, řídí se ad hoc prioritami. Přelévání finančních prostředků mezi jednotlivými kapitolami, účelová podpora akcí, které neprojdou grantovým řízením a další, jsou zdrojem rostoucí nespokojenosti kulturní veřejnosti.

- **Ano, chceme nastavit za podpory i odborné veřejnosti a dotřených subjektů transparentní systémové, koncepční, dlouhodobé financování kultury pod veřejnou kontrolou.**

9. Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

Svoboda je základním principem umělecké tvorby, úkolem politiky je v maximální míře tuto svobodu umožňovat. Samozřejmostí je svoboda slova, nelze ale pominout vliv ekonomického tlaku na uměleckou tvorbu. Rozdělování prostředků z veřejných zdrojů má být důsledně apolitické, hodnocení kvality uměleckých projektů přísluší odborníkům. V této souvislosti je podstatnou otázkou složení grantových a výběrových komisí na všech úrovních státní správy.

- **Ano, samozřejmě, svoboda tvorby je zásadní požadavek, rozdělování prostředků cílených programů musí probíhat na základě transparentních kritérií, hodnocení přísluší odborníkům. Ale odpovězte i Vy mně – jak může být umělec, který usiluje o podporu a dostane po oběhání všech byrokratických koleček státní dotaci, nezávislý? Minimálně pravidla pro příjemce dotace jej sváží, musí splnit cíl dotace, musí ji vyúčtovat. Nesvazují se tak trochu umělci tím, že se musí zaškatulkovat, aby mohli o dotaci žádat?**

10. Budete koordinovat činnost MKČR s dalšími sektory?

Řada problémů v oblasti kultury souvisí s kompetencemi dalších rezortů. Existují styčné body v činnosti MKČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva financí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva pro místní rozvoj, vzhledem k rozvoji kreativních průmyslů také v činnosti Ministerstva průmyslu a obchodu. Spolupráce jednotlivých ministerstev není dostatečná. Nejkonkrétněji je to patrné na úrovni MKČR a MŠMT, kde mezirezortní komise nedisponuje kompetencemi k účinné koordinaci. Oblast kulturního vzdělávání není v souladu s reálnými potřebami oblasti kultury. Chybí obsahová provázanost a strategie do budoucna. Existuje příliš mnoho uměleckých škol, jejichž absolventi nenacházejí uplatnění v oboru. Nedochozí k provázání edukace a tvorby v grantových výzvách, například na poli přípravy pedagogů nebo komunikace odborníků se státní správou, potažmo veřejností.

- **Ano, je to nutné. S ministerstvem školství je možné koordinovat např. program Kultura do škol, s MMR oblast propagace cestovního ruchu a dotačních evropských titulů aj.**
- **samostatné ministerstvo kultury vzniklo až v roce 1989 vydělením z ministerstva školství a to nese dodnes problémy, které popisujete. Koordinace činnosti s ostatními resorty je nejenom vůlí kultury, ale i těch ostatních resortů, kde většinou nejsou lidé nadšení pro kulturní podniky a to je ten lidský problém. Pak samozřejmě kompetenční zákon, který je platný od roku 1969 a nikdo nemá (natož kultura) sílu jej změnit.**
- **Vaše analýza problémů je pravdivá, taková pozice resortu kultury je, ale ta pozice je dána tím, jak tento resort vnímají ostatní. Ministerstvo kultury je nejmladší a nejmenší ze všech resortů a v jeho čele nikdy nestál schopný manažer, který by systematicky zlepšoval jeho pozici a byl schopen sám řídit zásadní projekty resortu. Proto se vrátím k Vaší úvodní otázce – žádná kulturní osobnost nebude schopna tento resort posunout vpřed, jak si přejete, protože umělec není manažer a tak se za pár dní, po odložení růžových brýlí takováto osobnost musí spolehnout na aparát resortu, který sám sebe měnit nebude a jakékoliv snahy o změnu bude eliminovat.**

ODS

1. Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva?

ODS nemá stínovou vládu, ale jednotlivé experty zodpovědné za konkrétní oblasti. Pro oblast kultury je to Marek Pokorný. Půl roku před volbami nemá smysl spekulovat o obsazování žádných postů. Pro nás je v tuto chvíli důležité získat ve volbách takovou podporu voličů, abychom mohli prosadit Silný program pro silné Česko, který jsme představili v dubnu na programové konferenci.

2. Podporujete dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na cirkve?

Ano. V programu pro sněmovní volby je tato hranice stanovena jako cíl, ke kterému bychom se chtěli ve výdajích na kulturu co nejdříve dostat.

3. Plánujete zachování MKČR i jeho agendy?

Jednou ze čtyř hlavních priorit ODS v následujících volbách je odstraňování byrokracie. To by se mělo dotknout i oblasti kultury. Rušení ministerstva kultury ale nepředpokládáme, považujeme ho za důležitý resort.

4. Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015 – 2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

Státní kulturní politika je jistě důležitý dokument, současné vedení ministerstva však o strategické řízení svého resortu dostatečný zájem nejevilo, což je špatně. Se zapojením nejširší kulturní veřejnosti počítáme, protože jinak by se z tohoto dokumentu stal mrtvý dokument. Jednou za rok by se formálně vyhodnotilo, jak se plní, a tím by to skončilo. Podle nás to musí být živý a srozumitelný nástroj, s jehož pomocí bude stát fungovat ve vztahu k tvůrcům i konzumentům kultury.

5. Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

Investice do kultury podporujeme, musejí ale být smysluplné s předem daným cílem. A také je potřeba, aby v tomto ohledu spolupracoval stát s kraji a s obcemi.

6. Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

V obecné rovině považujeme za žádoucí počet zákonů a regulací spíše snižovat než zvyšovat. O změnách a zejména zjednodušení konkrétních předpisů lze samozřejmě s odbornou veřejností diskutovat.

7. Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Nepochybně je třeba změnit současné fungování Státního fondu kultury a vyřešit problémy finančních zdrojů. V našem programu v této oblasti slibujeme např. prosazení průhlednějších pravidel pro podporu živého umění a nezávislých neziskových kulturních aktivit (divadla, festivaly, hudební projekty atp.).

8. Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu?

Transparentní musí být zejména přidělování dotací jednotlivým institucím, kde musí být stanovena jasná pravidla.

9. Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

Svoboda je klíčovou hodnotou, na které stojí program i existence ODS. Nerozlišujeme mezi svobodou umělce a jiného člověka. Svoboda je jenom jedna a je nedělitelná. Na rozdíl od končící vlády se ODS

snaží o její rozšiřování.

10. Budete koordinovat činnost MKČR s dalšími sektory?

Meziresortní koordinaci považujeme za samozřejmost, v našem programu se např. zavazujeme, že zavedeme spolupráci mezi ministerstvem kultury a ministerstvem školství pro vytvoření speciálních kulturně-vzdělávacích programů pro žáky a studenty. Chceme proto významně snížit byrokratické překážky pro zapojení kulturních institucí do vzdělávacího procesu.

Link na celý volební program ODS: <http://www.ods.cz/volby2017/program>

Zpracoval pan Marek Pokorný.

STAN

1. Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva?

Rozdělovat posty přísluší až po volbách, jinak je to nabuřelost. Takže jen předpokládáme, že kandidátem koalice na ministra kultury by byl opět Daniel Herman. Kontrolovat práci ministerstva by bylo na koaliční radě, jinak ctíme právo ministra spravovat svůj rezort.

2. Podporujete dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na cirkve?

Jistě, ministr Herman prosazuje navyšování rozpočtu již nyní.

3. Plánujete zachování MKČR i jeho agendy?

Koalice se nedohodla na rušení ministerstva kultury.

4. Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015 – 2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

Vzhledem k navržené kontinuitě v čele ministerstva kultury bychom neprosazovali žádný obrat.

5. Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

Jistě, a to, že jsme šli do koalice s KDU-ČSL znamená mj., že nemáme zásadní rozpory v kulturním programu.

6. Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

Senátor za STAN Jiří Šesták už navrhl zákon o veřejnoprávních institucích, který by divadlům, galeriím atd. umožnil vícezdrojové financování, v parlamentu ale návrh neuspěl. Obecně jsme ale pro co nejméně, ale zato co nejkvalitnějších zákonů.

7. Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Financování se musí řešit komplexně - viz už zmíněný návrh zákona o veřejnoprávních institucích. Stát si především musí ujasnit, co a jakým způsobem chce financovat.

8. Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu?

Opět: jsme přesvědčeni, že se tak již děje.

9. Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

Jistě, to vychází z našeho celkového směřování. Svobodu umělce naprosto ctíme, vytváření podmínek ale rozhodně není jen na státu - jinak umělec pozbývá, byť i jen částečně, své umělecké svobody.

10. Budete koordinovat činnost MKČR s dalšími sektory?

To je nezbytné, a ne jen v oblasti kultury.

Strana Zelených

Vítáme zájem profesních organizací o programové priority politických stran. Zelení jsou hrdi na to, že kultuře věnují velkou pozornost, což je patrné jak v novém dlouhodobém politickém programu, tak v programu připraveném pro letošní parlamentní volby. Obecně jsme totiž přesvědčeni, že kultura, stejně jako vzdělání, je veřejnou a nezastupitelnou součástí života naší společnosti i každého jednotlivce. Její podpora s sebou nese jak rozvoj místních, krajových, národních i mezinárodních tradic, společenského konsensu a soudržnosti, tak schopnost formulovat představy a identifikovat problémy, které se dotýkají nás, našeho světa i naší civilizace.

1/ Stínovou mluvčí resortu kultury, a tedy i kandidátkou na jeho vedení, je Prof. Dr. Milena Bartlová. Je známou osobností české scény výtvarného umění, ale dlouhodobě sleduje i kulturní politiku.

2/ 1% výdajů veřejných a státních rozpočtů na podporu kultury považujeme za minimum a rádi bychom je ještě zvýšili. Oceňujeme, že ANDČR správně rozpoznalo, jak neblahou funkcí má začlenění rozpočtu církví a náboženských společností včetně restitučních nákladů do agendy a rozpočtu ministerstva kultury. Navrhujeme vyčlenění celé agendy církví na nějaké logičtější místo ve státní správě, např. převedení na samostatné oddělení Úřadu vlády ČR. Navrhujeme také podpořit rozpočet na kulturu možností tzv. daňové asignace, tj. přiřčení 2% z odváděných daní konkrétní instituci z oblasti kultury a dobročinnosti.

3/ Ministerstvo kultury je samozřejmě nezbytnou státní institucí. Jeho nynější podoba a fungování jsou však hluboce neuspokojivé, ministerstvo je nevykonné a neefektivní. Prvním krokem k nápravě tedy musí být hluboká transformace jeho fungování.

4/ Státní kulturní politiku 2015-2020 považujeme za neuspokojivý dokument, jednostranně ideologicky zatížený agendou a cíli pravicové vlády, která jej přijala. „naštěstí“ se tento dokument, stejně jako předchozí SKP, jen velmi málo projevuje v praxi. Klást „živé umění“ do protikladu k historickému dědictví je povrchní a nesprávný postup. Považujeme za nezbytné dlouhodobé strategické plány vždy konzultovat jak s kompetentními odborníky, tak s širokou veřejností, aby byl zajištěn co nejširší politický konsensus pro jejich uplatňování.

5/ Zvláštní pozornost otázce nových investic v našem programu nevěnujeme. Je samozřejmě nutné hospodárně pečovat o veřejnou infrastrukturu, včetně kulturní, prioritou jsou ale pro nás hlediska environmentální bezpečnosti a vyrovnávání s klimatickou změnou. Všude, kde je to možné a vhodné, proto spíše podporujeme opravy a úpravy, nežli novostavby – s výjimkou takových, které by představovaly jasné zlepšení ekologických parametrů.

6/ Tam, kde je to nezbytné, samozřejmě budeme věnovat pozornost tvorbě nových legislativních předpisů. Za neaktuálnější považujeme zákon o veřejnoprávních organizacích v kultuře, který mělo nynější ministerstvo připravit v souladu s programovým prohlášením vlády, ale bezdůvodně to prostě neudělalo.

7/ Oživení a rekonstrukce Státního fondu kultury je jednou z cest k zajištění zdravého financování kultury (vedle daňové asignace a výrazného zefektivnění práce ministerstva, viz výše). Rádi bychom

se inspirovali Fondem na podporu umění, který zřídilo ministerstvo kultury na Slovensku a který rozděljuje státní finanční podporu kultury lépe, než soustava grantových programů a přitom funguje nezávisle na politických stranách.

8/ Soudíme, že kulturní politika nemůže být pouhou podporou jednotlivostí, určených dle nahodilých preferencí vedení resortu. Musí se stát koncepční tvorbou prostředí, které podporuje vědomí souvislostí a posiluje schopnost čelit komerčním tlakům, a tím brání lidskou svobodu, která se projevuje rozvojem tvořivosti. Tvorba rozpočtu je jedním z nástrojů takového zaměření.

9/ Svoboda umělecké tvorby a s ní spojená zodpovědnost kulturních pracovníků jsou základem pro kvalitní kulturní prostředí. V malé společnosti, jakou je naše, je dosažení naprosté nezájatosti výběrových a grantových komisí náročné, je však třeba mu věnovat soustavné úsilí.

10/ Kultura neexistuje mimo společnost, je její aktivní a nezbytnou součástí. Proto je samozřejmé, že agenda ministerstva kultury je propojena s dalšími resorty. Týká se to nejen okruhů, které zmiňujete, jako je vzdělávání a podpora kreativních průmyslů, ale také například kulturní politiky vůči menšinám (tradičním i novým) nebo procesu kulturního začleňování imigrantů. Klademe také velký důraz na podporu veřejnoprávních médií a na celkovou mediální politiku, která rovněž patří do agendy ministerstva kultury, i když je nyní natolik zanedbávána, že se o této příslušnosti málo ví.

Dlouhodobý program Zelených: http://www.zeleni.cz/wp-content/uploads/2017/05/dlouhodoby_program.pdf

Zpracoval pan Matěj Stropnický.

Svoboda a přímá demokracie - SPD

1. Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva? Ministerstvo kultury potřebuje ve svém čele respektovanou osobnost, která je schopná účinně obhajovat sektor, který se dlouhodobě potýká s řadou problémů. Základními problémy jsou podfinancovanost, mezery v legislativě, netransparentní rozpočet ministerstva, nedostatečná komunikace s odbornou veřejností, nulová advokacie kulturního sektoru ve vztahu k veřejnosti, nízká prestiž ministerstva ve vztahu k ostatním sektorům.

V tuto chvíli nemáme žádné kandidáty na ministry - je dost hloupé abychom porcovali medvěda, který běhá po lese.

Máme samozřejmě ve svých řadách i mezi přáteli a partnery osobnosti, které bychom na ministerstva případně prosazovali.

Pokud bychom skončili v opozici tak samozřejmě nemůžeme mít pod kontrolou žádné ministerstvo - můžeme maximálně vládě nabízet vlastní řešení, případně ji kritizovat v parlamentu a interpelovat ministry.

Samozřejmě je tu i jistá šance že se najde slušný ministr, který s opozicí komunikuje a je ochotný vzít dobré myšlenky i od politické konkurence. Ale to je velmi velmi vzácný ideál.

2. Podporujete dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na církve?

Ministerstvo kultury v rámci své rozpočtové kapitoly hospodařilo v roce 2016 s prostředky ve výši 11,7 miliardy korun. V relativním vyjádření jde tedy téměř o jedno procento z celkových výdajů státního rozpočtu, přesně o 0,94 procenta. V roce 2016 byla částka vydaná na

vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi 3,4 miliardy korun. Po odečtení této částky zbývalo na samotnou kulturu 8,3 miliardy korun, což je 0,70 % celkového výdajového rozpočtu ČR v daném roce. V roce 2017 hospodaří MKČR s rozpočtem 12,5 miliard korun, jedná se o 0,96% státního rozpočtu. Náklady na cirkve činí 26,44% z celkové částky, po odečtení této částky zbývá na samotnou kulturu 9,2 miliardy korun, tedy 0,74% státního rozpočtu. Domníváme se, že majetkové vyrovnání s církvemi nemá být součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury, a že dlouhodobě plánované dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu se má týkat výhradně kultury samotné. Zvýšení financí do sektoru kultury je ekonomicky výhodné. Každá koruna investovaná do kultury se vrací násobně zpět. Přínos kultury pro HDP je 2,36%. Kultura také tvoří nezanedbatelné množství pracovních míst, na kterých působí vysoce kvalifikovaní lidé.

Ano - vyrovnání s církvemi by mělo být jednak položkou míster štva financí protože jde o účetní záležitost.

Pokud jde o investice do kultury máme v programu trochu revolučnější model než plošné navyšování procent na dotace.

V prvé řadě budeme prosazovat, aby nejen v kultuře ale u většiny dotací, které jdou na nějaký investiční záměr, výměnou ministerstvo získalo podíl na tržbách podpořeného projektu - pokud tedy podpoří stát film, knihu, umělecká díla, musí dostat odpovídající procento z případných tržeb za něj. Pochopitelně jiný kapitola jsou čistě nevýdělečné projekty nebo prostá údržba a rekonstrukce památek. I když i tady bychom měli oddělit památky komerční a nekomerční - máme tu památky, které generují třeba z turismu velké zisky a pokud je inkasují soukromé komerční subjekty je otázka zda by výměnou za podporu se neměly o zisk podělit s tím, kdo do nich investuje.

Rádi bychom skutečně pojali kulturu jako velmi dobrou investici - nejen do obecné kulturnost naší země, která je třeba a která přináší následný další profit - jako je třeba divadlo ale i přímo do projektů které mají velký přímý okamžitý ekonomický potenciál - podpora českého výtvarného umění, hudby, kvalitního filmu který má potenciál i v zahraničí (jako kdysi naše kinematografie) je skutečně velmi dobrou a výhodnou investici.

Tady by měl být náš stát aktivnější - a místo tisku přihlouplých inzerátů, které mají v zahraničí čířit jméno naší země je daleko lepší a výhodnější podpořit kvalitní divadlo, film, export a prezentaci české hudby nebo výtvarného umění.

Bohužel tady plně selhává jakákoli koordinace kultury a ministerstva pro místní rozvoj.

A zmínka o kvalifikovaných lidech mi připomíná také, že MK pak v jeho institucích pracují kvalifikovaní ale velmi podhodnocení lidé. Jsou tam jen díky tomu, že jsou fandové ale stát by je měl umět dobře ohodnotit.

3. Plánujete zachování MKČR i jeho agendy?

Pro veřejnou správu existuje řada modelů, v České republice se nepodařilo pojmenovat a najít model, který by funkčně nastavil roli státu ve vztahu k umění. MKČR se tradičně soustředí na oblast péče o památky a tradice. Ve vztahu k současnému umění, jehož kreativita je motorem kulturní přítomnosti a směřuje k tvorbě budoucího kulturního rozměru země, selhává.

Neselhává jen u podpory a propagace aktivního umění ale bohužel selhává i ochrana památek - devastaci sledujeme přece denně v přímém přenosu - v posledních 25 letech bylo zničeno víc památek, než za dobu 2. světové války a komunismu dohromady. Památkové úřady jsou absolutně netečné vůči každodennímu ničení cenné architektury - a samozřejmě jsme jedna z mála zemí, která ignoruje existenci nehmotných památek - viz poslední návrh zákona z pera min kultury. Neznáme do detailu stávají kompletní agendu ministerstva, ale rozhodně je třeba nejen zachovat stávající rozsah - mimo zmíněnou administraci restitucí - ale je třeba posílit roli ministerstva jako garanta rozvoje a propagace kultury a ochrany památek.

4. Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015 – 2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

Stávající Státní kulturní politika 2015 – 2020 má šest základních cílů, záměrů a opatření: Podpora kulturní identity, kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu; Rozvoj kreativity, podpora kulturních činností a vzniku kulturních statků, poskytování veřejných kulturních služeb, práce s publikem, podpora přístupu ke kultuře a rozvoj participativní kultury usnadňující sociální začlenění; Uchování kulturního dědictví; Využití kulturního dědictví a kulturních činností, služeb a statků pro rozvoj hospodářství a zvyšování konkurenceschopnosti, podpora mobility; Využití nástrojů eCulture pro rozvoj kultury;

Efektivnější prostředí pro podporu kulturních činností, poskytování veřejných kulturních služeb, vzniku kulturních statků a uchování kulturního dědictví. Otázky živého umění reflektuje minimálně, přestože právě živé umění je přirozeným zdrojem kreativity a inovace, originality a autorství. Živé umění navíc podporuje rozvoj kreativní ekonomiky. Podporou současného umění jsou vytvářeny hodnoty pro budoucnost. Kultura nemůže existovat bez nových podnětů. Vztah mezi tradicí a tvůrčí inovací musí být živý. Tradice neznamena nic, když není ustavičně modifikována. Vzájemným ovlivňováním vzniká budoucnost kultury.

Pod zmíněná hesla se vejde cokoli a popravdě vše, včetně rozvoje živé kultury, která je přece zásadní, by přece už dnes měla být podstatou práce ministerstva to, že tomu mnohde není, je dané velkou nepružností, zkosnatělostí ministerstva, které uvyklo tomu, že slouží v podstatě jen k přerozdělování peněz kulturním institucím. Čest výjimkám, které také jsou.

5. Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

V současné době je kulturní infrastruktura v rámci celé země zanedbaná. Řada stávajících prostor potřebuje investice, jak do budov, tak do vybavení. Nové prostory až na výjimky nevznikají, přitom každý nový prostor je příležitostí pro rozvoj kultury. Kulturní síť musí být funkční. Kvalitní infrastruktura učiní kulturu přístupnější širší veřejnosti. Kultura zvyšuje kvalitu života občanů. Index investic do kultury od roku 2008 klesá, neexistuje konkrétní dlouhodobá strategie v této otázce.

Viz odpovědi výše - ano, důležitá je podpora živých projektů, které pomáhají pozvedat aktuální kulturnost - omluvte mne za to divné slovo.

Nejde samozřejmě jen o budování galerií a divadel - ta už velké části máme a mnohá města mají supermoderní multifunkční prostory a plochy - kam spadly řádově miliardy, ale obtížnější je vdechnout jim život dostat tam lidi - to je ta živá kultura kterou chceme.

Město Svitavy má neslavnější romskou kapelu v ČR - Točkolotoč - investovalo desítky milionů do nejrůznějších kulturních staveb včetně deseti milionů za vykáčení starého parku, ale není schopno přispět či investovat dvacet třicet tisíc do desky Točkolotoče nebo podpory jejich koncertů, které by městu přinesly daleko větší profit a slávu. Nemluvě o podpoře skvělých pracovitých a talentovaných cikánů, kteří navzdory talentu žijí jako invalidní důchodci pod hranicí bída. I to je ale ukázka jak mnohým chybí kultura v jejich výchově. Nemáme mecenáše kultury a vzdělání ale naopak parazity na dotacích, které následně skutečné kultuře chybí.

Samozřejmě chápu, že provize z šíleného kácení parku byla asi větší než nulový korupční potenciál v případě cikánské kapely.

6. Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

V oblasti kultury existuje řada neřešených legislativních problémů. Legislativa v oblasti

kultury nerespektuje vývoj společnosti. Chybí celkový zákon o kultuře, neřešeny jsou otázky státem zřizovaných institucí i problematika právní formy příspěvkových organizací. Samostatnou kapitolou je novela Zákona o Státním fondu kultury, viz bod 7.

Ano - celkově potřebuje naše legislativa v každé oblasti hloubkový audit - a následné zjednodušení a zpřehlednění.

7. Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Státní fond kultury neplní funkci, pro niž byl zřízen. Fond vznikl v roce 1992, aby rozdělával na podporu umění peníze z tehdy vznikající loterie. Po zkrachované loterii, kvůli níž stát zastavil dvě významné památky v centru Prahy, zbyly dluhy, s nimiž se fond potýká dosud. Novela by měla zpřesnit kompetence rady fondu a jeho správce, kterým je MKČR. Pro fond je potřeba hledat zdroje, neboť ty hlavní, tedy příjmy z reklamy na ČT2, nestačí; příjmy z nemovitostí jsou z důvodů ukotvených v minulosti nulové. Je zapotřebí zasadit se o oddlužení fondu bez nutnosti prodeje vlastněných kulturně hodnotných nemovitostí. Existence Státního fondu kultury má být důležitým pilířem vícezdrojového financování.

Viz výše - je třeba analýza auditu stavu jak legislativy, tak i praxe a následné systémové řešení

8. Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu?

Ministerstvo kultury sestavuje rozpočet nesystémově, řídí se ad hoc prioritami. Přelévání finančních prostředků mezi jednotlivými kapitolami, účelová podpora akcí, které neprojdou grantovým řízením a další, jsou zdrojem rostoucí nespokojenosti kulturní veřejnosti.

Opět jsme u potřebné analýzy stávajícího stavu - nalezení systémových řešení - tj. od struktury přes priority až po následnou změnu legislativy a realizaci

Ano samozřejmě je třeba zjednodušit ztransparetnit strukturu shodnout se na cílech, které min kultury prosazuje a následně to přetavit do jednoho zákona o kultuře.

Faktem ovšem je, že ne vše, hlavně v kultuře, by mělo automaticky procházet výběrovým řízením a to proto, že něco prostě může být předem danou prioritou - například kdyby se město Zlín rozhodlo využít renomé své rodačky Evy Jiřičné na přestavbu města tak asi není možné dělat výběrové řízení na architekta - ten je prostě daný.

Stejně jako Vy v divadle asi těžko budete dělat otevřené výběrové řízení na hlavní roli v nějakém dramatu - to je přece věc uměleckého záměru režiséra.

Ale každému zprůhlednění říkáme ano. Občané mají právo vědět kam, a proč jejich peníze jdou a odpovědní správci peněz musí každý tok umět kvalifikovaně zdůvodnit.

9. Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

Svoboda je základním principem umělecké tvorby, úkolem politiky je v maximální míře tuto svobodu umožňovat. Samozřejmostí je svoboda slova, nelze ale pominout vliv ekonomického tlaku na uměleckou tvorbu. Rozdělování prostředků z veřejných zdrojů má být důsledně apolitické, hodnocení kvality uměleckých projektů přísluší odborníkům. V této souvislosti je podstatnou otázkou složení grantových a výběrových komisí na všech úrovních státní správy.

Bohužel zaujatost z komise složené z lidí nikdy neodstraníte - každý máme nějaký vkus nějaké preference.

Takže je to otázka na hledání nějakých systémových řešení kdy by po splnění nějakých kritérií byl nějaký předem daný nárok na podporu - tak jako ho mají některé významné kulturní instituce financované státem nebo třeba školy.

I malé okresní divadlo je svého druhu škola, vzdělávací instituce a rozhodovat o tom zda mu přispějeme nebo dle toho nakolik umí vyplňovat formuláře a vybíhat granty je dost tristní protože to nijak nevyprovádá o kvalitě a jeho kulturnímu přínosu.

Ale opět to je skutečně téma k přemýšlení a hledání systémových transparentních řešení Svoboda tvorby má skutečně dvě roviny - lidskoprávní - t je daná a pak ekonomická.

Ovšem stát nemůže dávat každému umělci tolik aby byl nezávislý na okolí. Tolik peněz nemáme navíc asi zřejmě každý by se okamžitě stal umělcem. Někaké síto tady být musí, protože prostě na všechny se nikdy nedostane.

O tom jak to síto nastavit je třeba diskutovat a přemýšlet. Hašek nikdy nedostal jedinou literární cenu - tj. obdobu dnešních grantů - a pravda drtivá část těch co je dostali je dnes v zapomnění spolu s jejich díly. Hašek je dodnes nejčtenější český autor na světě - utěšit nás může, že nepochybně pomáhal propít Zeyerovu cenu svému příteli Zdenkovi Kudějovi, který navzdory literárním cenám je dnes prakticky neznámý.

Historie ukazuje, že takzvaní odborníci se velmi často pletou - a to platí všude - viz výroky francouzské a britské akademie věd o tom že není možné, aby létal stoj těžší vzduchu nebo že lidé se udusí, když pojedou vyšší rychlostí atd. nebo vzpomeňme na pořádky impresionismu a moderního umění ve Francii a tehdejší "odbornou" kritiku.

Za velkou část pokroku v technice i kultuře vdčíme těm, co nedali na odborníky - teď babo rad' - kdo vlastně může být arbitrem umění?

10. Budete koordinovat činnost MKČR s dalšími sektory?

Řada problémů v oblasti kultury souvisí s kompetencemi dalších rezortů. Existují styčné body v činnosti MKČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva financí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva pro místní rozvoj, vzhledem k rozvoji kreativních průmyslů také v činnosti Ministerstva průmyslu a obchodu. Spolupráce jednotlivých ministerstev není dostatečná. Nejkonkrétněji je to patrné na úrovni MKČR a MŠMT, kde mezirezortní komise nedisponuje kompetencemi k účinné koordinaci. Oblast kulturního vzdělávání není v souladu s reálnými potřebami oblasti kultury. Chybí obsahová provázanost a strategie do budoucnosti. Existuje příliš mnoho uměleckých škol, jejichž absolventi nenacházejí uplatnění v oboru. Nedochází k provázání edukace a tvorby v grantových výzvách, například na poli přípravy pedagogů nebo komunikace odborníků se státní správou, potažmo veřejností.

Nepochybně - jak jsem zmínil výše - koordinace prakticky neexistuje, přestože je to tristní chyba - případně je také otázkou zda místní rozvoj mám vůbec třeba spravovat propagaci země v zahraničí - obraz naší země venku je odraz úrovně naší kultury a pokud to má na starosti nekrejativní technokrat tak ti vždy skončí u nákupu inzerce, která pochopitelně obraz naší země v podstatě nijak nevytváří a neposiluje.

Zpracoval pan Jaroslav Novák.

TOP09

1. Kdo je vaším kandidátem na post ministra kultury? Neprosadíte-li svého kandidáta, jakým způsobem budete po volbách kontrolovat práci ministerstva?

O několika kandidátech TOP 09 v současné době uvažuje. Pokud však toto místo po volbách námi obsazeno nebude, zasadíme se o podporu takového kandidáta, který bude k otázce kultury přistupovat odpovědně s propracovanými projekty na podporu kultury a umění v ČR tak, aby byl zajištěn jejich efektivní rozvoj v rámci ČR.

2. Podporujete dosažení 1% ze státního rozpočtu na kulturu bez výdajů na církve?

ANO.

TOP 09 má jasný plán pro rozpočet na kulturu zařazený i do svého programu. Prosadíme garantované výdaje ze státního rozpočtu na podporu kultury v jednotlivých letech, a to v roce 2018 na 0,8 % HDP, v roce 2019 na 0,9 % HDP a v letech 2020 a 2021 se navýší na finální 1 % HDP.

3. Plánujete zachování MKČR i jeho agendy?

ANO.

V našem chápání nepředstavuje kultura pouze výdaj, ale je také velkou příležitostí pro podnikatelskou sféru a významným potenciálním zdrojem příjmů. V rámci naší kulturní politiky vytvoříme otevřený prostor, kde se svobodně budou moci uplatnit kreativita i tvůrčí schopnosti obyvatel našich měst a obcí nejen v oblasti umělecké, ale i v oblasti vzdělání, služeb a drobného podnikání.

4. Považujete za dostatečné cíle Státní kulturní politiky 2015 – 2020? Budete její znění konzultovat s kulturní veřejností?

Cíle Státní kulturní politiky 2015 - 2020 je poměrně komplexní dokument, ke kterému nemáme zásadní výhrady.

Bohužel však zůstal zatím jen dokumentem, jehož realizace se nedostavila. A pokud, tak v jednotlivostech typu oslavy výročí Karla IV., které by proběhly tak jako tak. Z koncepčních a systémových úkolů nebylo splněno prakticky nic.

Zejména jde o závazek přijmout zákon o kultuře a zákon o veřejnoprávních institucích v oblasti kultury. Tyto normy, které si činily (správnou) ambici odstranit nedostatky stávajících příspěvkových organizací, odpolitizovat je a zajistit stabilní financování těchto organizací i kultury jako takové, ministr Herman ani nepřipravil, ani nepředložil (přičemž měl k věci termíny 2016 a 2017), a tedy podstata Cílů státní kulturní politiky zůstala zcela nenaplněna.

5. Podporujete investice do kulturní infrastruktury?

ANO, zasadíme se o podporu obnovy a udržování místních tradic, také o vícezdrojové a víceleté financování kultury tak, aby například divadla regionálního významu měla garantovány příjmy od svých obcí, krajů i státu.

6. Legislativa pro sektor kultury je nedostatečná. Podporujete vznik nezbytných zákonů?

ANO, zasadíme se například o zákon umožňující transformaci státních a obecních kulturních institucí na veřejnoprávní instituce (bez ztráty jejich právní kontinuity).

7. Podporujete vznik novely Zákona o Státním fondu kultury a vyřešení problémů finančních zdrojů pro Státní fond kultury?

Novela Zákona o Státním fondu kultury se vůbec nezabývá podstatou, tedy řešením finančních zdrojů pro fond, ale naprostými margináliemi. Řeší například, jak a z čeho budou odměňováni radní fondu, dále konstatuje skutečnosti, které jsou již léta realitou (např. že fond tvoří své příjmy z nájmu objektů, které mu byly svěřeny). Nezabývá se však vůbec ani příjmy fondu, ani systém distribuce finančních prostředků (pokud by tedy fond nějakými masivnějšími prostředky vůbec disponoval). Novelizace zákona je velice ubohý výsledek tříleté činnosti ministerstva a měl by být panu ministru Hermanovi vrácen k zásadnímu přepracování tak, aby podstatu problematiky řešil.

Ministr, ať už jím bude tou dobou kdokoliv, se z plnění Státní kulturní politiky má vládě zpovídat k 31. 12. 2017, a pokud jde o koncepční záležitosti, zjevně nebude mít z čeho. Bylo by dobře, aby příštím ministrem kultury byl někdo, kdo je pro kulturu reálně schopen něco vykonat.

8. Zasadíte se o zvýšení transparentnosti Ministerstva kultury a způsobu sestavování jeho rozpočtu?

ANO.

9. Garantujete ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytváření podmínek pro využívání této svobody?

ANO, jednoznačně.

10. Budete koordinovat činnost MKČR s dalšími sektory?

ANO.

Dodatečně byly osloveny strany, které byly na začátku července viditelné v předvolebních průzkumech – Svobodní, Úsvit přímé demokracie a DSSS, avšak ani jedna z těchto stran nezareagovala.